

Правила благоустрою Хмельницької міської територіальної громади

Розділ I. Загальні положення та визначення термінів

1.1. Правила благоустрою Хмельницької міської територіальної громади (далі - Правила) є нормативно-правовим актом, яким встановлюється порядок благоустрою та утримання територій об'єктів благоустрою на території громади, регулюються права та обов'язки учасників правовідносин у сфері благоустрою на території громади, встановлюється порядок комплексного розчищення та озеленення територій, а також комплекс соціально-економічних, організаційно-правових та екологічних заходів з покращення мікроклімату, санітарного стану, з метою раціонального використання території громади, належного утримання та охорони.

1.2. Забезпечення державних, громадських та приватних інтересів, відкритості та доступності Правил.

1.2.1. Правила затверджені Хмельницькою міською радою в межах наданих їй повноважень з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів та є обов'язковими для виконання всіма розміщеними на території громади органами державної влади, комунальними підприємствами, об'єднаннями громадян, юридичними (усіх форм власності) та фізичними особами, які перебувають на території Хмельницької міської територіальної громади (далі – ХМТГ).

1.2.2. Громадяни безпосередньо або через своїх представників у громадських організаціях, політичних партіях, професійних спілках тощо мають право брати участь в обговоренні проєкту цих Правил, прийнятті їх в установленому порядку.

1.3. Участь громадян, громадських організацій у виконанні Правил.

1.3.1. Фізичні та юридичні особи беруть участь у виконанні Правил шляхом реалізації своїх прав та обов'язків у сфері благоустрою, передбачених законодавством, та контролюють їх виконання, а також надають пропозиції щодо внесення змін до цих Правил.

1.3.2. Співробітництво громадських об'єднань, професійних спілок, релігійних організацій тощо у сфері благоустрою територіальної громади полягає у спільній участі в діях щодо запобігання порушенням існуючого благоустрою території громади, реагуванні на факти таких порушень, виявленні порушень вимог нормативно-правових актів у сфері благоустрою.

1.4. Об'єкти благоустрою ХМТГ використовуються відповідно до їх функціонального призначення для забезпечення сприятливих умов життєдіяльності людини на засадах їх раціонального використання та охорони з урахуванням вимог цих Правил, інших вимог, передбачених законодавством України.

1.5. Правила розроблені відповідно до норм чинного законодавства України.

1.6. Правила містять загальнообов'язкові на території ХМТГ норми, за порушення яких винні особи притягуються до відповідальності, визначеної чинним законодавством України.

1.7. Правила забезпечують державні, громадські та приватні інтереси.

1.8. Порядок внесення змін до Правил:

1.8.1. внесення змін до Правил здійснюється в такому ж порядку, як і прийняття цих Правил.

1.9. У даних Правилах терміни вживаються в такому значенні:

Автостоянка – спеціально обладнаний майданчик для постійного або тимчасового зберігання легкових автомобілів та інших мототранспортних засобів.

Балансоутримувач - власник або юридична особа, яка за договором з власником утримує на балансі відповідне майно, а також веде бухгалтерську, статистичну та іншу передбачену законодавством звітність, здійснює розрахунки коштів, необхідних для

своєчасного проведення капітального і поточного ремонтів та утримання, а також забезпечує управління цим майном і несе відповідальність за його експлуатацію згідно з законом.

Благоустрій населених пунктів - комплекс робіт з інженерного захисту, розчищення, осушення та озеленення території, а також соціально-економічних, організаційно-правових та екологічних заходів з покращення мікроклімату, санітарного очищення, зниження рівня шуму та інше, що здійснюються на території населеного пункту з метою її раціонального використання, належного утримання та охорони, створення умов щодо захисту і відновлення сприятливого для життєдіяльності людини довкілля.

Будівництво - нове будівництво, реконструкція, технічне переоснащення, реставрація, капітальний ремонт об'єктів будівництва.

Будівельний майданчик - територія, яка виділяється установленому порядку для будівництва об'єктів, розміщення тимчасових будівель, споруд та інженерних мереж, будівельної техніки, будівельних матеріалів, виробів, конструкцій та обладнання, які використовуються у процесі будівництва.

Велосипедна доріжка - доріжка з покриттям поза межами проїзної частини вулиці та/або дороги, розташована окремо чи суміжно з тротуаром або пішохідною доріжкою, що призначена для руху на велосипедах і позначена дорожнім знаком та горизонтальною розміткою.

Вивіска чи табличка - елемент на будинку, будівлі або споруді з інформацією про зареєстроване найменування суб'єкта господарювання, знаки для товарів і послуг (включаючи герби, емблеми, комерційне (фірмове) найменування (якщо таке є), що належать такій особі (суб'єкту господарювання), вид її діяльності (якщо це не впливає із зареєстрованого найменування особи), час роботи, що розміщений на зовнішній поверхні будинку, будівлі або споруди не вище першого поверху або на поверсі, де розташовується власне чи надане у користування особі приміщення (крім, випадків, коли суб'єкту господарювання належить на праві власності або користування вся будівля або споруда), біля входу у таке приміщення, який не є рекламою.

Відкритий майданчик для харчування – тимчасова споруда, місце для надання послуг з харчування, який розміщений біля закладу ресторанного господарства, за принципом збільшення кількості посадочних місць закладу, на відкритому повітрі (під тентами, на верандах) або виготовлений з полегшених збірно-розбірних конструкцій з урахуванням основних вимог до споруд, визначених технічним регламентом будівельних виробів, будівель і споруд, та встановлений тимчасово, без улаштування фундаменту, який не є капітальною спорудою.

Відходи - будь-які речовини, матеріали і предмети, що утворилися у процесі виробництва чи споживання, а також товари (продукція), що повністю або частково втратили свої споживчі властивості і не мають подальшого використання за місцем їх утворення чи виявлення і від.

Вулично-дорожня мережа – призначена для руху транспортних засобів і пішоходів мережа вулиць, доріг загального користування, внутрішньо кварталних та інших проїздів, тротуарів, пішохідних і велосипедних доріжок, а також набережні, майдани, площі, вуличні автомобільні стоянки з інженерними та допоміжними спорудами, технічними засобами організації дорожнього руху.

Власники земельних ділянок - юридичні та фізичні особи, які мають документ на право власності на земельну ділянку.

Газон – певна ділянка однорідної території з дерновим покривом, який створюється посівом і вирощуванням дерноутворювальних трав (переважно багаторічних злаків) або одернуванням.

Зелена зона – територія територіальної громади, зайнята [лісами](#) і [лісопарками](#), парками, скверами та газонами, яка виконує захисні, санітарно-гігієнічні і рекреаційні функції.

Зелені насадження - деревна, чагарникова, квіткова та трав'яна рослинність природного чи штучного походження на визначеній території населеного пункту.

Квітник - ділянка геометричної або довільної форми з посадженими одно, дво- або багаторічними квітковими рослинами.

Користувачі земельних ділянок - фізичні чи юридичні особи, які мають документи на право постійного користування або оренди земельної ділянки.

Легкі електричні транспортні засоби - індивідуальні транспортні засоби обладнані електродвигуном та призначені для руху у місті (персональні або ті, які використовуються через сервіси прокату).

Мала архітектурна форма – елемент декоративного чи іншого оснащення об'єкта благоустрою.

Об'єкти благоустрою – території загального користування (парки, рекреаційні зони, сади, сквери та майданчики, пам'ятки культурної та історичної спадщини, майдани, площі, бульвари, проспекти, вулиці, дороги, провулки, узвози, проїзди, пішохідні та велосипедні доріжки; пляжі, кладовища; інші території загального користування); прилеглі до будинків території, території будівель та споруд інженерного захисту територій; території підприємств, установ, організацій та закріплені за ними території на умовах договору та інші території в межах населеного пункту.

Огорожа (паркан) – споруда, яка служить для огорожі, захисту, обрамлення певної території.

Пересувна тимчасова споруда (ПТС) – споруда, яка не має закритого приміщення для тимчасового перебування людей (крім персоналу), у якій може бути розміщене торговельне обладнання, низькотемпературний прилавок, лоток, ємність, інші пристрої для сезонної роздрібною торгівлі та іншої підприємницької діяльності в тому числі автомагазини, авторозвозки, автопричепи, пересувні заклади мобільного харчування тощо.

Прилегла територія – це територія, яка межує із об'єктом благоустрою (його частиною) або спорудою (тимчасовою спорудою), розташованою на об'єкті благоустрою по його периметру.

Прилегла територія, належна до прибирання – це територія до будівель (споруд) юридичних та фізичних осіб, будівельних майданчиків, територій, наданих у користування, тимчасових споруд зі всіх сторін, а саме: тротуари, зелені насадження, зелені зони, дворові території. При наявності розривів між будівлями, якщо межа територій між ними не визначена виконавчим комітетом, нею вважається середина розриву. Якщо розрив складає більше 100 метрів, то рішення про границі приймає виконавчий комітет Хмельницької міської ради.

Рекламні засоби – засоби, що використовуються для доведення реклами до її споживача.
Реконструкція будинків та споруд, їх фасадів – комплекс будівельних робіт, пов'язаних із зміною техніко-економічних показників або використання об'єкта за новим призначенням у межах існуючих будівельних габаритів.

Самовільно встановлена тимчасова споруда (конструкція) – споруда, яка встановлена без паспорта прив'язки; з відхиленням від паспорта прив'язки або паспорт прив'язки анульовано; у якої закінчився строк дії паспорта прив'язки та/або термін дії договору про встановлення особистого строкового сервітуту; не внесена до комплексної схеми розміщення стаціонарних тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності на території громади; до комплексної схеми розміщення пересувних тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності на території громади; до комплексної схеми розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності на території парків і скверів територіальної громади; місце для розміщення якої не визначено іншими рішеннями міської ради чи виконавчого комітету.

Суб'єкти у сфері благоустрою територіальної громади – учасники відносин у сфері благоустрою територіальної громади, а саме: органи державної влади та місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації всіх форм власності, в тому числі орендарі приміщень, органи самоорганізації населення, фізичні особи-підприємці, громадяни, іноземці та особи без громадянства.

Територія - сукупність земельних ділянок, які використовуються для розміщення об'єктів загального користування: парків, скверів, бульварів, вулиць, провулків, доріг

господарського відання, проїздів, шляхів, мостів, шляхопроводів, підземних пішохідних переходів, площ, майданів, набережних, прилеглих територій, пляжів, кладовищ, рекреаційних, оздоровчих, навчальних, спортивних, історико-культурних об'єктів, об'єктів промисловості, комунально-складських та інших у межах населеного пункту.

Тимчасова споруда торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення для здійснення підприємницької діяльності - одноповерхова споруда, що виготовляється з полегшених конструкцій з урахуванням основних вимог до споруд, визначених технічним регламентом будівельних виробів, будівель і споруд, і встановлюється тимчасово, без улаштування фундаменту. Тимчасова споруда для здійснення підприємницької діяльності може мати закриті приміщення для тимчасового перебування людей (павільйон площею не більше 30 квадратних метрів по зовнішньому контуру) або не мати такого приміщення.

Утримання в належному стані території - використання її за призначенням відповідно до генерального плану населеного пункту, іншої містобудівної документації, місцевих правил забудови, правил благоустрою території населеного пункту, а також санітарне очищення території, її озеленення, збереження та відновлення об'єктів благоустрою.

Утримання будинків і прилеглих територій - діяльність, спрямована на задоволення потреби фізичної чи юридичної особи щодо забезпечення експлуатації та/або ремонту жилих та нежилых приміщень, будинків і споруд, комплексів будинків і споруд, а також утримання прилеглої до них території відповідно до вимог нормативів, норм, стандартів, порядків і правил згідно із законодавством.

1.10. Інші терміни у цих Правилах вживаються у значеннях, що визначені кодексами України, Законами України «Про благоустрій населених пунктів», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про рекламу», «Про управління відходами», «Про охорону атмосферного повітря», «Про охорону культурної спадщини», «Про регулювання містобудівної діяльності», «Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку», «Про поховання та похоронну справу», «Про дорожній рух», «Про систему громадського здоров'я», «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» іншими нормативно-правовими актами України.

Розділ II. Повноваження органів місцевого самоврядування та органів самоорганізації населення в сфері благоустрою території територіальної громади

2.1. До повноважень міської ради у сфері благоустрою території територіальної громади належить:

2.1.1. затвердження програм та заходів благоустрою території територіальної громади, забезпечення їх виконання;

2.1.2. створення в разі необхідності органів і служб для забезпечення здійснення з іншими суб'єктами комунальної власності благоустрою території територіальної громади, визначення повноважень цих органів (служб);

2.1.3. затвердження Правил благоустрою території Хмельницької міської територіальної громади;

2.1.4. визначення на конкурсних засадах підприємств, установ, організацій (балансоутримувачів), відповідальних за утримання об'єктів благоустрою.

2.2. До повноважень виконавчих органів міської ради у сфері благоустрою території територіальної громади належить:

2.2.1. забезпечення виконання програм та заходів з благоустрою;

2.2.2. організація забезпечення на території територіальної громади чистоти і порядку;

2.2.3. організація місць відпочинку для населення;

2.2.4. затвердження схем санітарного очищення території територіальної громади та впровадження систем роздільного збирання побутових відходів;

2.2.5. залучення на договірних засадах коштів і матеріально-технічних ресурсів юридичних та фізичних осіб для здійснення заходів з благоустрою території територіальної громади;

2.2.6. здійснення контролю за станом благоустрою та утриманням територій, інженерних споруд та об'єктів, підприємств, установ та організацій, їх озелененням, охороною зелених насаджень, водних об'єктів тощо;

2.2.7. визначення обсягів пайової участі власників будівель і споруд соціально-культурного, побутового, торговельного та іншого призначення в утриманні об'єктів благоустрою;

2.2.8. визначення місць стоянок транспортних засобів та майданчиків для паркування на об'єктах благоустрою територіальної громади, графіків роботи зовнішнього освітлення;

2.2.9. інформування населення про здійснення заходів з благоустрою території територіальної громади;

2.2.10. визначення місць розміщення громадських вбиралень на об'єктах благоустрою;

2.2.11. визначення в установленому порядку розміру відшкодувань юридичними та фізичними особами за забруднення довкілля та інші екологічні збитки, спричинені порушенням законодавства у сфері благоустрою та охорони навколишнього природного середовища;

2.2.12. видача дозволу на порушення об'єктів благоустрою у випадках та порядку, передбачених законодавством;

2.2.13. контроль за виконанням заходів, попереджень та недоліків, викладених в актах перевірок щодо приведення до належного стану територій об'єктів благоустрою.

2.3. До повноважень органів самоорганізації населення в сфері благоустрою території належать:

2.3.1. надання пропозицій з питань благоустрою та поліпшення санітарного стану території на розгляд міської ради, виконавчих органів;

2.3.2. організація участі населення у виконанні робіт з благоустрою;

2.3.3. здійснення громадського контролю за дотриманням правил благоустрою території;

2.3.4. інформування населення про здійснення заходів з благоустрою;

2.3.5. сприяння проведенню роботи з укладання договорів на вивіз та утилізацію твердих та рідких побутових відходів у мікрорайонах приватної забудови;

2.3.6. вирішення інших питань у цій сфері відповідно до Законів України «Про органи самоорганізації населення», «Про благоустрій населених пунктів» та цих Правил.

Розділ III. Права та обов'язки громадян, керівників та відповідальних осіб, призначених керівниками, підприємств, установ, організацій усіх форм власності, фізичних осіб-підприємців, у тому числі орендарів приміщень, тимчасових споруд, транспортних зупинок, операторів сервісу прокату легких електричних транспортних засобів (електросамокатів) та їх користувачів у сфері благоустрою території територіальної громади

3.1. Громадяни, керівники та відповідальні особи, призначені керівниками, підприємств, установ, організацій усіх форм власності, фізичних осіб-підприємців, у тому числі орендарів приміщень, тимчасових споруд, транспортних зупинок у сфері благоустрою мають право:

3.1.1. користуватися об'єктами благоустрою територіальної громади;

3.1.2. приймати участь в обговоренні Правил;

3.1.3. надавати пропозиції з питань благоустрою та поліпшення санітарного стану території на розгляд виконавчих органів;

3.1.4. приймати участь в проведенні санітарних днів, толок та в заходах з благоустрою, озеленення та утримання в належному стані садиб, дворів, парків, площ, вулиць, кладовищ, братських могил, обладнання дитячих і спортивних майданчиків, інших об'єктів благоустрою;

3.1.5. вимагати негайного виконання робіт з благоустрою в разі, якщо невиконання таких робіт може завдати шкоду життю або здоров'ю громадян, їх майну та майну юридичної особи;

3.1.6. звертатися до суду з позовом про відшкодування шкоди, заподіяної майну або здоров'ю громадян внаслідок дій чи бездіяльності власників, балансоутримувачів об'єктів благоустрою;

3.1.7. отримувати в установленому законом порядку повну та достовірну інформацію про затвердження Правил благоустрою та внесення до них змін, а також роз'яснення їх змісту;

3.1.8. вимагати зупинення робіт, що виконуються з порушенням цих Правил або призводять до нецільового використання території громади;

3.1.9. забезпечувати благоустрій прилеглих та закріплених територій самостійно або укладати відповідні угоди із спеціалізованими підприємствами (організаціями).

3.2. Громадяни, керівники та відповідальні особи, призначені керівниками, підприємств, установ, організацій усіх форм власності, нотаріуси, фізичні особи-підприємці, у тому числі орендарі або користувачі приміщень, тимчасових споруд, транспортних зупинок, оператори сервісу прокату легких електричних транспортних засобів у сфері благоустрою території зобов'язані:

3.2.1. дотримуватись вимог Правил;

3.2.2. при будівництві приватних будинків озеленювати, огорожувати та упорядковувати земельні ділянки за рахунок власних коштів відповідно до будівельного паспорта забудови земельної ділянки та проектів при їх наявності;

3.2.3. виконувати роботи, пов'язані з прокладанням, ремонтом та реконструкцією підземних комунікацій, відповідно до цих Правил;

3.2.4. проводити ремонт і фарбування фасадів будинків, господарських споруд та огорож за рахунок власних коштів;

3.2.5. на об'єктах благоустрою (їх частинах), що перебувають у їх власності або користуванні та на прилеглий території, належній до прибирання, регулярно знищувати бур'яни, скошувати траву висотою 10 см і більше, проводити боротьбу по знищенню карантинних рослин. Скошена трава та бур'ян повинні бути прибрані в день скошення;

3.2.6. очищати від сухостійних, аварійних дерев, вітролому та легкозаймистих матеріалів власні земельні ділянки;

3.2.7. забезпечувати своєчасний вивіз будівельного сміття, не допускати складування будівельних матеріалів, побутових та великогабаритних відходів, гілля поза власною земельною ділянкою, не допускати витікання побутових чи виробничих відходів за межі власної (використовуваної) земельної ділянки;

3.2.8. утримувати в належному стані об'єкти благоустрою (їх частини), що перебувають у їх власності або користуванні, а також визначені Правилами прилеглі території до цих об'єктів (тротуари, зелені насадження, огорожі);

3.2.9. встановлювати на власній земельній ділянці огорожу відповідно до Порядку влаштування огорож земельних ділянок на території Хмельницької міської територіальної громади та утримувати її у належному і охайному стані, проводити ремонт та фарбування огорож за рахунок власних коштів;

3.2.10. не порушувати права і законні інтереси інших суб'єктів у сфері благоустрою;

3.2.11. відшкодувати в установленому порядку збитки, завдані порушенням законодавства з питань благоустрою;

3.2.12. допускати на об'єкти благоустрою, що перебувають у їх власності або користуванні, аварійно-рятувальні та інші служби для здійснення заходів щодо запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру;

3.2.13. проводити і контролювати щоденне прибирання (до 8-00 години) та підтримувати протягом дня у належному стані прилеглі та дворові території до бордюрного каменя, прилеглих до них тротуарів, квітників і газонів, території земельних ділянок, наданих рішенням міської ради у користування або у власність, транспортні зупинки та прилеглі до них території - відповідно додатку до Правил;

3.2.14. облаштувати, відновлювати газони та квітники у відведених місцях, при необхідності косити газони, здійснювати прибирання сміття, у весняно-літній період здійснювати вертикальне озеленення (кашпо);

3.2.15. утримувати у належному стані люки, які перебувають на балансі, у користуванні чи/або обслуговуванні;

3.2.16. утримувати в належному стані об'єкти благоустрою (їх частини), що перебувають у їх власності або користуванні, а також визначену Правилами прилеглу до цих об'єктів територію. Септики та вигрібні ями облаштувати відповідно до затверджених Державних санітарних норм та правил утримання територій населених місць. Слідкувати за естетичним виглядом будівлі, вітрини, реклами, вивіски, обладнанням зупинки, здійснювати своєчасне очищення конструктивних елементів зупинки, опор ліній електропередач, огорож, будівель, споруд і т.п. від несанкціонованих оголошень та реклам тощо;

3.2.17. своєчасно прибирати листя в період його опадання, компостувати або вивозити власними силами на відведені для цього ділянки або полігон твердих побутових відходів. Власники приватних домоволодінь зобов'язані компостувати листя або вивозити власними силами/найманим транспортом на полігон твердих побутових відходів.

3.2.18. встановлювати стаціонарні урни для сміття біля входу/виходу адміністративних та інших будівель, які перебувають у їх власності або користуванні та слідкувати за їх своєчасним очищенням;

3.2.19. забезпечувати своєчасну очистку від снігу та льоду, дотримуючись таких правил:

1) роботи з прибирання снігу та льоду розпочинаються з настанням снігопаду для запобігання утворення накату. В першу чергу очищаються тротуари, велосипедні доріжки, дороги до під'їздів житлових будинків, місця для зупинки громадського транспорту люки водопровідних і каналізаційних колодязів;

2) забороняється переміщення снігу з тротуару, приватних володінь на проїжджу частину дороги, формування снігових валів на перехрестях, пішохідних та велосипедних доріжках, місцях для зупинки громадського транспорту, місцях для паркування, в місцях в'їзду у двори і на внутрішньо кварталній території, на решітках колодязів зливної каналізації. Зібрані сніг, лід щоденно вивозитися на відведені для цього ділянки;

3) в період ожеледиці необхідно посипати (обробляти) пішохідні доріжки, місця для зупинки громадського транспорту, дороги, спуски, підйоми, протижеледними реагентами, сумішами.

4) з додержанням правил безпеки проводити очистку даху від снігу та льодових бурульок, огороджувати місця можливого падіння бурульок;

5) вивозити зібрані з прилеглих територій сніг та лід самостійно або силами спеціалізованих підприємств на умовах договору;

3.2.20. регулярно проводити обстеження та здійснювати паспортизацію будівель і споруд з метою забезпечення їх надійної експлуатації, облаштувати входи пандусами, обладнаними згідно ДБН, для людей з обмеженими фізичними можливостями;

3.2.21. усувати на прилеглих територіях, закріплених за ними об'єктах благоустрою (їх частинах) за власний рахунок та в установлені строки пошкодження інженерних мереж або наслідки аварій, що сталися з їх вини;

3.2.22. під час утримання об'єктів благоустрою (їх частин) дотримуватися відповідних технологій щодо їх експлуатації та ремонту, регулярно здійснювати заходи щодо запобігання передчасному зносу об'єктів, забезпечити умови функціонування та утримання їх у чистоті й належному стані;

3.2.23. своєчасно проводити капітальний, поточний ремонт та фарбування фасадів;

3.2.24. забезпечувати щорічне і позачергове, після стихійного лиха, обстеження відповідних будівель та споруд та засвідчувати проведені обстеження актами;

3.2.25. проводити ремонт та оздоблення фасадів, розміщувати елементи зовнішнього благоустрою або обладнання архітектурно-художнього освітлення на фасаді після погодження з відповідними службами;

3.2.26. при проведенні ремонтних або будівельних робіт на фасадах будинків і споруд використовувати захисну сітку чи плівку відповідно до проекту виконання робіт;

3.2.27. облаштовувати благоустрій прилеглих територій, проводити ремонт об'єктів благоустрою на прилеглих територіях до підприємств, установ та організацій усіх форм власності і приватних домоволодінь - тільки після погодження з відповідними службами;

3.2.28. керівники та відповідальні особи політичних партій, громадських організацій та релігійних громад зобов'язані забезпечити прибирання територій після проведення масових заходів, рекламної та агітаційної діяльності;

3.2.29. власники автозаправних станцій зобов'язані забезпечити прибирання території, прилеглої до станції - відповідно додатку до цих Правил;

3.2.30. голови правлінь гаражних, гаражно-будівельних кооперативів, товариств – зобов'язані прибирати прилеглі та закріплені території, а власники індивідуальних гаражів – території навколо цих споруд - відповідно додатку до цих Правил;

3.2.31. керівники та відповідальні особи підприємств, установ, організацій всіх форм власності - зобов'язані прибирати прилеглі території до центрально-теплових, трансформаторних, газорозподільних, тягових підстанцій, каналізаційно-насосних та водонасосних станцій, до диспетчерських пунктів, які знаходяться на їх балансі - відповідно додатку до Правил;

3.2.32. власники та користувачі земельних ділянок у садово-городніх, садівничих товариствах та кооперативах зобов'язані прибирати присадибні ділянки та прилеглі до них території - відповідно додатку до Правил. Також, в зимовий період очищати дороги, які знаходяться в межах садово-городніх, садівничих товариствах та кооперативах від снігу власними силами/на умовах договору;

3.2.33. власники або орендарі тимчасових споруд, в яких здійснюється підприємницька діяльність у сфері торгівлі, побуту, соціально-культурного або іншого призначення здійснюють прибирання території, прилеглої до цих споруд - відповідно додатку до Правил. У разі проведення демонтажу тимчасової споруди відповідно до рішення виконавчого комітету здійснити прибирання території, на якій розміщувалась споруда;

3.2.34. рішенням виконавчого комітету міської ради за установами, організаціями, підприємствами фізичними особами-підприємцями можуть бути закріплені для прибирання інші території в межах населеного пункту (заплавні річки, парки, сквери, мости тощо);

3.2.35. виконувати інші обов'язки у сфері благоустрою, передбачені Законом України «Про благоустрій населених пунктів», цими Правилами, рішеннями Хмельницької міської ради, рішеннями виконавчого комітету Хмельницької міської ради, іншими нормативно-правовими актами в сфері благоустрою.

3.2.36. Оператори сервісів прокату легких електричних транспортних засобів зобов'язані розміщувати такі транспортні засоби на спеціальних земельних ділянках, відведених для організації та провадження діяльності із забезпеченням паркування електросамокатів визначених рішенням позачергової 29-ї сесії Хмельницької міської ради від 02.06.2023 року № 58 «Про затвердження переліку спеціальних земельних ділянок».

3.2.37. Користувачі легких електричних транспортних засобів при їх використанні зобов'язані дотримуватись Порядку використання легких електричних транспортних засобів (електричних самокатів, сегвеїв, гіроскутерів тощо) на території Хмельницької міської територіальної громади, затвердженого рішенням позачергової 18-ї сесії Хмельницької міської ради від 09.09.2022р. № 19, із внесеними змінами.

3.3. Громадянам, керівникам та відповідальним особам, призначеним керівниками, підприємств, установ, організацій усіх форм власності, фізичним особам-підприємцям, у тому числі орендарям або користувачам приміщень, тимчасових споруд, у сфері благоустрою території забороняється:

3.3.1. зберігати товари і тару на прилеглих до об'єктів торговельної діяльності та/або сфери послуг територіях, тротуарах, інших територіях загального користування;

3.3.2. викидати, зливати на території громади, у річки, водойми, канали, господарсько-побутову та зливову каналізацію, дощоприймальні пристрої вуличних чи дворових мереж, у водовідвідні канали, колодязі підземних комунікацій та інженерних мереж сміття, опале листя, побутові та виробничі відходи, нечистоти, нафтопродукти, неочищені води, після миття дворових та прилеглих територій, автотранспорту;

3.3.3. самовільно підключатись до господарсько-побутової та зливової каналізацій;

3.3.4. самовільно встановлювати та/або використовувати самовільно встановлені на території громади малі архітектурні форми, тимчасові споруди (кіоски, павільйони, пересувні тимчасові споруди, лавки-автопричепи, трейлери, відкриті майданчики для харчування тощо), навіси, збільшувати у встановлених площу (шляхом добудови, встановлення столиків, засобів для сидіння (лавки, стільці, крісла), засобів накриття, прилаштуванням полицок для харчування і напоїв до зелених насаджень та опор. Самовільно облаштовувати на території громади конструкції (для торгівлі чи іншої діяльності) з лотків, ящиків, автомобілів, причепів, столиків, візків, ємностей, тощо;

3.3.5. здійснювати торгівлю та розміщувати предмети ритуальної належності поза межами торговельних об'єктів та на зупинках громадського транспорту;

3.3.6. самовільно використовувати дороги не за їх призначенням, встановлювати засоби організації дорожнього руху, встановлювати засоби обмеження дорожнього руху, засоби примусового обмеження швидкості «лежачих поліцейських»;

3.3.7. вивозити і звалювати в невідведених для цього місцях побутові та виробничі відходи, сміття, траву, гілля, деревину, сніг, листя тощо;

3.3.8. складувати на території громади будівельні матеріали, конструкції, обладнання;

3.3.9. спалювати побутові та виробничі відходи, суху рослинність, листя, розпалювати багаття та порушувати інші правила протипожежної безпеки;

3.3.10. самовільно встановлювати гаражі на території ХМТГ. Гаражі на території громади встановлюються відповідно до Порядку надання дозволів на встановлення тимчасових збірно-розбірних гаражів у масивах багатоквартирної житлової забудови;

3.3.11. самовільно встановлювати на території громади санітарні пристрої (септики, туалети, помийні ями тощо), сміттєзбірники;

3.3.12. мити посуд, прати білизну та інше біля водопровідних колонок і у відкритих водоймах, виливати на вулицю мильну і використану воду та інші побутові нечистоти;

3.3.13. купати домашніх тварин біля водопровідних колонок і у водоймах, вигулювати їх у невстановлених місцях;

3.3.14. мити транспортні засоби та інші засоби біля водопровідних колонок, в заплавах річок, водойм та в інших громадських місцях;

3.3.15. викидати з балконів та вікон сміття, залишки та відходи продуктів харчування, недопалки, різні предмети тощо;

3.3.16. самовільно встановлювати на території громади огорожі, ворота тощо;

3.3.17. встановлювати ринви чи інші засоби відведення дощових вод із виведенням за межі власної (орендованої) земельної ділянки;

3.3.18. самовільно пошкоджувати об'єкти та елементи благоустрою, доріг та тротуарів;

3.3.19. самовільно на території громади влаштовувати городи, клумби тощо.

3.4. Порядок здійснення благоустрою і утримання місць для організації: ярмарків, виставок, святкових, розважальних, інших масових заходів, ринків:

3.4.1. організації або організатори ярмарків, виставок, святкових, розважальних, інших масових заходів, ринків зобов'язані:

3.4.1.1. забезпечити належне утримання території, у тому числі санітарне очищення відповідно до чинного законодавства власними силами або укласти договір із балансоутримувачем території;

3.4.1.2. укласти договір на вивезення твердих побутових відходів та вторинної сировини;

3.4.1.3. встановити сміттєзбірники, урни для збирання відходів, сміття та забезпечити своєчасне прибирання, збір та вивезення сміття з відповідної території, не допускати його накопичення;

3.4.1.4. забезпечити зберігання всіх елементів благоустрою, у тому числі збереження зелених насаджень (клумб, газонів, дерев, кущів);

3.4.1.5. встановлювати, біотуалети на відстані не ближче ніж 50 метрів від об'єктів торгівлі продовольчими товарами у кількості відповідно до державних санітарних норм і правил, забезпечити санітарну очистку біотуалетів, уклавши договір із спеціалізованим підприємством;

3.4.1.6. тимчасове розміщення сцен, стендів, обладнання, механізмів і конструкцій, павільйонів, тентів тощо на період проведення виставочних, концертних, рекламних, розважальних та інших масових заходів здійснюється у встановленому порядку, передбаченому чинним законодавством, рішеннями Хмельницької міської ради, рішеннями виконавчого комітету Хмельницької міської ради.

3.5. Суб'єкти господарювання, які здійснюють будівельну діяльність, зобов'язані:

3.5.1. належним чином утримувати земельні ділянки, відведені для будівництва з прилеглими до них тротуарами і дорогами, будівельні майданчики та прилеглу до них територію, зелені насадження, місця прокладання інженерних комунікацій від дня передачі таких ділянок для будівництва відповідно до вимог природоохоронного законодавства;

3.5.2. огорожувати будівельні майданчики стійкими, належно укріпленими щитами (тимчасовими огорожами) стандартного типу, в межах земельної ділянки відповідно до Проекту організації будівництва та згідно з ДСТУ Б В.2.8-43:2011 «Огородження інвентарні будівельних майданчиків та ділянок виконання будівельно-монтажних робіт. Технічні умови».

Конструкція захисних огорож повинна відповідати таким вимогам:

- матеріал виконання - металопрофіль, допустимі кольори: сірий, зелений, (суворо забороняється використання дерев'яних матеріалів);

- огорожувальні конструкції повинні бути збірно-розбірними з уніфікованими елементами, з'єднаннями та деталями кріплення та мати естетично привабливий зовнішній вигляд;

- огорожі, що прилягають до місць проходу людей за межами будівельного майданчика, повинні мати висоту не менше, ніж 2,0 м і бути обладнані суцільним захисним козирком із несучою здатністю витримувати снігове навантаження, а також навантаження від падіння дрібних предметів, ці огорожі повинні бути без прорізів, крім воріт і хвірток, які охороняються протягом робочого часу і замикаються після закінчення робіт.

Висота панелей має бути:

- захисно-охоронних (з козирком та без козирка) огорож територій будівельних майданчиків – 2,0 м;

- захисних (без козирка) огорож територій будівельних майданчиків – 1,6 м;

- те саме, з козирком - 2,0 м;

- захисних огорож ділянок виконання робіт - 1,2 м.

- висота стійок сигнальних огорож має бути 0,8 м.

Панелі огорож повинні бути прямокутними. Довжина панелей має бути 1,2 м; 1,6 м; 2,0 м. Відстань між стійками сигнальних огорож не повинна перевищувати 6,0 м.

Відповідальність за наявність і своєчасність установаження огорож у місцях загального користування несе генпідрядник, за його відсутності - субпідрядник (підрядник).

Протягом усього часу проведення будівельних робіт тимчасова огорожа повинна бути пофарбованою та утримуватись у охайному вигляді;

3.5.3. вживати необхідних заходів, спрямованих на запобігання забруднення території, прилеглої до будівельного майданчика. Грунт та сміття з території будівельних майданчиків мають щодня /в день складання/ або один раз на тиждень після виконання всіх робіт вивозитись спеціально обладнаним транспортом виключно в місця, спеціально відведені та обладнані під сміттєзвалища або спеціальні полігони;

3.5.4. до будівельних майданчиків облаштовувати під'їзні дороги з твердим покриттям;
3.5.5. обов'язкове розміщення на об'єктах будівництва мийок для будівельного транспорту задля уникнення розповсюдження бруду вулицями міста;

3.5.6. розмістити на будівлі, у випадку її реконструкції, реставрації або будівництва фальшфасаду полотно, на якому масштабно нанесений малюнок, який відтворює зовнішню стіну і вікна об'єкта.

3.5.7. у темний час доби позначити огорожу червоними світловими сигналами. На видному місці біля або на огорожі розмістити паспорт об'єкта будівництва з такими технічними вимогами до оформлення:

- розмір інформаційного стенду має бути не менше 1500 мм у довжину, у ширину не менше 1000 мм. Максимальний розмір не визначається нормативами, але варто пам'ятати, що занадто велика площа стенду може створювати незручності;

- зазначається назва «ПАСПОРТ ОБ'ЄКТА БУДІВНИЦТВА» з уточненням виду робіт: нове будівництво, реконструкція, реставрація або капітальний ремонт;

- вказується найменування та місцезнаходження об'єкту;

- код об'єкта згідно з Державним класифікатором будівель та споруд (Реєстраційний номер та дата видачі відповідного документу, який дає право на виконання підготовчих та будівельних робіт);

- клас наслідків (відповідальності) об'єкту (характеристика рівня можливої небезпеки для здоров'я та життя людей, які постійно або тимчасово можуть знаходитись на об'єкті, матеріального або соціальних втрат, пов'язаних з припиненням експлуатації або втратою цілісності об'єкту);

- відомості про власника (управителя, замовника): дані фізичної особи - П.І.Б., дані для юридичної особи – найменування, П.І.Б. керівника даної організації, ідентифікаційний код згідно з Єдиним державним реєстром юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань (ЄДРПОУ), адреса та номер телефону для зв'язку;

- дані щодо проектування об'єкта: шифр проекту, П.І.Б. генерального проектувальника, рік, серія і номер кваліфікаційного сертифіката, ким і коли виданий, адреса та номер телефону для зв'язку;

- зазначається інформація про осіб відповідальних за авторський та технічний нагляд: П.І.Б, ідентифікаційний код згідно з Єдиним державним реєстром юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань (ЄДРПОУ), адреса та номер телефону для зв'язку;

- відомості про виконавця робіт: назва підприємства, установи чи організації; відповідальні виконавці окремих видів робіт (послуг), П.І.Б., серія і номер кваліфікаційного сертифіката, ким і коли виданий, адреса та номер телефону для зв'язку;

- технічна характеристика об'єкту: загальна площа забудови, поверховість, будівельний об'єм, ступінь вогнестійкості, умовна висота та інші необхідні дані в залежності від типу об'єкту згідно з ДК 018-2000;

- додаються фотографії загальних видів або основні плани та розрізи;

- надається інформація про дати початку та закінчення будівництва (при використанні квартального календарного періоду – застосовують римську систему числення).

3.6. Начальники станцій, депо, дистанцій чи дільниць, у підпорядкуванні яких перебувають залізничні споруди, пристрої та залізничні колії зобов'язані:

3.6.1. утримувати в належному санітарно-технічному стані залізничні споруди, пристрої, залізничні колії, службово-технічні приміщення та цивільні споруди, що знаходяться на території станції;

3.6.2. здійснювати прибирання і очищення від снігу, льоду, сміття та інших забруднень вокзали, пасажирські платформи, пішохідні мости, переходи внутрішньостанційних проїздів, переходів, пішохідних мостів та тунелів, пасажирських платформ;

3.6.3. утримувати в постійній чистоті і справності системи водовідведення;

3.6.4. очищати всі централізовані стрілки, станційні колії і міжколійя (по 4 метри від крайніх колій по обидва боки) від снігу, льоду, сміття, небажаної рослинності й інших забруднень, а також насипи, виїмки (верхніх кромек в обидва боки);

3.6.5. виконувати роботи з утримання в чистоті території дистанції, здійснення заходів щодо забезпечення охорони навколишнього природного середовища від забруднення;

3.6.6. здійснювати благоустрій та прибирання в межах тих земельних ділянок, які перебувають у користуванні згідно державного акту на землю, свідоцтва про право власності на землю або договору оренди на землю та прилеглих до них територій.

Розділ IV. Порядок здійснення благоустрою та управління житловими будинками, прилеглими територіями і територіями загального користування

4.1. До об'єктів благоустрою території житлової та громадської забудови належать земельні ділянки в межах населених пунктів, на яких розміщені об'єкти житлової забудови, громадські будівлі та споруди, інші об'єкти загального користування. Благоустрій та утримання прилеглої території, території житлової та громадської забудови здійснюється з урахуванням вимог використання цієї території відповідно до чинного законодавства та цих Правил.

4.2. Прибирання та благоустрій на території громади здійснюють:

4.2.1. комунальні підприємства – бульварів, площ, парків, скверів, тротуарів вздовж парків, розворотних майданчиків пасажирського транспорту, пляжів, майданчиків для дозвілля та відпочинку, кладовищ, прилеглих до них ділянок вулиць, пішохідні дороги (де заборонений рух транспорту), доріг, перехрестя з круговим рухом і газонами, транспортних розв'язок, мостів, шляхопроводів;

4.2.2. управляючі компанії, житлово-експлуатаційні організації, об'єднання, комітети, дільниці незалежно від форми власності, об'єднання співвласників багатоквартирних будинків (далі ОСББ) - дворових, прилеглих до будинків територій, тротуарів, доріг прилеглих до житлових будинків, а також здійснюють благоустрій прилеглих територій, зелених зон, зелених насаджень, газонів, дитячих майданчиків;

4.2.3. власники, орендарі приватних домоволодінь – території домоволодінь та прилеглі території до цих домоволодінь (тротуари, газони, огорожі).

4.3. Управляючі компанії, житлово-експлуатаційні організації, житлові кооперативи, житлово-будівельні кооперативи, об'єднання, комітети, дільниці незалежно від форми власності, ОСББ, власники приватних домоволодінь, які мають у власності або користуванні будинки, споруди та земельні ділянки зобов'язані:

4.3.1. здійснювати прибирання і благоустрій прилеглих до них територій з усіма елементами благоустрою за власний рахунок;

4.3.2. своєчасно проводити поточний ремонт об'єктів житлової забудови, громадських будівель та споруд;

4.3.3. своєчасно виконувати на прилеглих територіях роботи по догляду за зеленими зонами і насадженнями, своєчасно виявляти і зрізати аварійні дерева, проводити санітарну очистку, обрізання гілок та знищення чагарників - на підставі акту обстеження зелених насаджень, виданого спеціально уповноваженим органом;

4.3.4. на закріплених та прилеглих територіях регулярно знищувати бур'яни, косити траву та видаляти сухостій висотою 10 см і більше. Скошена трава, сухостій та бур'ян повинні бути прибрані в день скошення;

4.3.5. не допускати спалювання листя, гілля, сухоостою, сміття, побутових та інших відходів;

4.3.6. вживати заходи щодо ремонту у випадках аварії, при поривах або пошкодженнях на трубопроводах і теплотрасах, та не допустити відкачування та скидання води, а також господарсько-побутових стоків та інших забруднюючих речовин на дороги, газони, тротуари;

4.3.7. стежити за належним технічним станом, зовнішнім виглядом в цілому та окремих частин житлових будівель: балконів, покрівель, водостічних труб, дверей тощо. Своєчасно

усувати пошкодження, очищати покрівлі, проїзди, та пішохідні тротуари від снігу, криги та бурульок;

4.3.8. здійснювати постійний контроль за благоустроєм територій підприємств, організацій, установ, фізичних осіб-підприємців, адміністративних та інших приміщень, які розташовані на прилеглих територіях;

4.3.9. регулярно проводити дезінфекцію громадських вбиралень, вигрібних ям, тощо;

4.3.10. розміщувати вуличні туалети, вигрібні ями на відстані від стін житлових будинків, дитячих закладів, шкіл, майданчиків для ігор дітей та відпочинку населення на відстані не менше ніж 20 м;

4.3.11. в межах своїх границь контролювати та забезпечувати належне утримання міжквартальних територій та заїзних доріг не закріплених за фізичними, юридичними особами, підприємствами і організаціями та вживати своєчасно заходів щодо їх закріплення

4.3.12. забезпечувати своєчасне прибирання місць збору побутових відходів, що перебувають на балансі відповідно додатку до Правил, з призначенням відповідальної особи та згідно графіку. Інформація повинна бути розміщена на контейнерному майданчику у вигляді інформаційної табличної (чий контейнерний майданчик, контактні дані);

4.3.13. виконувати санітарне очищення територій, забезпечувати вивіз з прилеглих територій металобрухту, будівельного, побутового сміття, шлаку і інших побутових відходів не рідше одного разу на тиждень;

4.3.14. забезпечувати встановлення контейнерів, урн для побутових відходів в місцях відведених для цих цілей.

4.4. Управителі житлових будинків і споруд зобов'язані забезпечити:

4.4.1. наявність аншлагов з найменуванням вулиць, провулків, проїздів, проспектів та площ, номерів будинків;

4.4.2. при вході в житлові будинки чи у вестибюлі наступні вказівники: нумерація під'їздів та квартир; адреси, телефони та режим роботи житлових організацій, невідкладної медичної допомоги, поліції, пожежної охорони, аварійних служб, комітетів самоорганізації населення, місце та час прийому депутатів, стенди для розміщення оголошень та соціальної реклами, поштові скриньки.

4.5. Порядок здійснення благоустрою та утримання територій будівель та споруд інженерного захисту територій:

4.5.1. утримання в належному стані територій будівель та споруд інженерного захисту територій, санітарних споруд здійснюється відповідно до цих Правил та інших нормативно-правових актів;

4.5.2. управителі будівель та споруд інженерного захисту територій, санітарних споруд зобов'язані своєчасно здійснювати обстеження, паспортизацію, поточний, капітальний ремонт вказаних будівель та споруд, забезпечувати їх належну та безпечну роботу.

4.6. На прилеглих територіях та на територіях загального користування забороняється:

4.6.1. залишати автотранспортні засоби, легкі електричні транспортні засоби, механізми на внутрішньо-квартальних проїздах, зелених зонах, газонах, прилеглих територіях до житлової та громадської забудови, гаражів, автостоянок, у не відведених для цього місцях, що заважає руху транспорту спеціального та спеціалізованого призначення;

4.6.2. перекривати проїзди загального користування будь-якими засобами без відповідного на те дозволу, виданого в установленому порядку;

4.6.3. розміщувати та/або залишати будівельні матеріали (пісок, щебінь, мішки із матеріалами тощо), будівельне сміття, відходи на прилеглих територіях, територіях житлової та громадської забудови, території, прилеглий до території житлової та громадської забудови.

На час ремонту будинків, квартир в багатоповерхових будинках, особи, що проводять ремонт, узгоджують з управителями (управляючі компанії, житлово-експлуатаційні організації, об'єднання, комітети самоорганізації мікрорайонів, квартальні комітети, ОСББ)

місце для тимчасового складування будівельних матеріалів і будівельного сміття з періодичністю вивозу не рідше 1 разу на тиждень;

4.6.4. складати опале листя, гілля на прилеглих територіях, а також на контейнерних майданчиках для збору твердих побутових відходів.

Розділ V. Порядок здійснення благоустрою та утримання територій загального користування і елементів благоустрою

Заходи благоустрою щодо утримання:

5.1. парків (дендропарків, парків культури і відпочинку, парків – пам'яток садово-паркового мистецтва, спортивних, дитячих, меморіальних та інших (надалі - парків), рекреаційних зон, садів, зон зелених насаджень, скверів і майданчиків для дозвілля та відпочинку:

5.1.1. благоустрій та утримання у належному стані територій парків, рекреаційних зон, садів, зон зелених насаджень, скверів та майданчиків для дозвілля та відпочинку здійснюють їх балансоутримувачі в порядку та обсязі, що забезпечує задоволення соціально-культурних потреб громадян, умови безпеки їх життю та здоров'ю з додержанням природоохоронного законодавства, цих Правил та інших нормативно-правових актів;

5.1.2. благоустрій та утримання у належному стані вказаних у цьому пункті територій включає:

5.1.2.1. встановлення урн з розрахунку одна урна на 800 кв. м площі парку. На головних алеях відстань між урнами повинна бути не більше ніж 40 м. Біля кожної тимчасової споруди торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення для здійснення підприємницької діяльності встановлюється урна місткістю не менш ніж 10 куб. дм. та укладається договір на вивезення відходів;

5.1.2.2. основне прибирання парків проводиться після їх закриття та до 9 години ранку в літній період та до 10 години ранку в зимовий період. Протягом дня необхідно збирати відходи та опале листя, проводити патрульне прибирання, поливати зелені насадження;

5.1.2.3. освітлення територій;

5.1.2.4. озеленення, збереження зелених насаджень;

5.1.2.5. відновлення територій у міжсезонний період, після стихійних природних явищ, аварій, в інших випадках;

5.1.2.6. утримання у належному стані відповідно до цих Правил належних утримувачу будівель, споруд та їх фасадів, алей, пішохідних доріжок, проїздів, майданчиків для дозвілля та відпочинку, розташованих на територіях парків;

5.1.2.7. встановлення та утримання у належному стані обладнання, приладів освітлення, садово-паркових лав, таблиць планів території, меморіальних дошок, пам'ятників та інших елементів благоустрою;

5.1.2.8. забезпечення безпечних умов перебування та відпочинку громадян;

5.1.2.9. забезпечення належної роботи атракціонів, обладнання майданчиків для дозвілля та відпочинку;

5.1.3. утримання в належному стані зелених насаджень парків, рекреаційних зон, садів, зон зелених насаджень, скверів, включає догляд, обрізання, знесення, висадку зелених насаджень (квітів, дерев, кущів, трави, інших насаджень), що здійснюються відповідно до чинного законодавства;

5.1.4. власники (користувачі, управителі, орендарі) будівель і споруд, розміщених на території парків, скверів і суб'єкти господарювання, які надають торгівельні та побутові послуги на зазначених територіях, зобов'язані щоденно прибирати територію в радіусі 20 метрів навколо будівель і споруд;

5.1.5. власники, орендарі, користувачі, балансоутримувачі об'єктів, що розміщуються на території парку на підставі договорів приймають участь у благоустрої парків і скверів, зобов'язані після закінчення дії цих договорів забезпечити відновлення газонів.

5.2 Пам'яток культурної спадщини:

5.2.1. власник або уповноважений ним орган, орендар, управитель, користувач зобов'язані утримувати пам'ятки культурної спадщини в належному стані за власний рахунок, своєчасно проводити ремонт, захищати від пошкодження, руйнування або знищення, відповідно до вимог Закону України «Про охорону культурної спадщини»;

5.2.2. використання пам'яток культурної спадщини повинно здійснюватися у такий спосіб, що потребує якомога найменших змін і доповнень та забезпечує збереження їх матеріальної автентичності, просторової композиції, а також елементів обладнання, упорядження, оздоблення;

5.2.3. забороняється змінювати призначення пам'яток культурної спадщини, пам'яток, їхніх частин та елементів, робити написи, позначки на них, на їх території та в охоронних зонах без дозволу відповідного органу охорони культурної спадщини;

5.2.4. на фізичну або юридичну особу, діяльність якої негативно позначається на стані пам'ятки (створює загрозу знищення, руйнування, пошкодження, спотворення пам'ятки), покладається обов'язок вжити заходів, погоджених з відповідним органом охорони культурної спадщини, для запобігання такій загрозі та підтримання пам'ятки в належному стані за власні кошти;

5.2.5. будівельні, меліоративні, шляхові та інші роботи, що можуть призвести до руйнування, знищення чи пошкодження об'єктів культурної спадщини, проводяться тільки після повного дослідження цих об'єктів за рахунок коштів замовників зазначених робіт;

5.2.6. пам'ятки культурної спадщини, їхні частини, пов'язане з ними рухоме та нерухоме майно забороняється зносити, змінювати, замінювати, переміщувати (переносити) на інші місця. Переміщення (перенесення) пам'ятки на інше місце допускається, як виняток, у випадках, коли неможливо зберегти пам'ятку на місці, за умови проведення комплексу наукових досліджень з вивчення та фіксації пам'ятки.

5.3 Пляжів:

5.3.1. території пляжів зобов'язані утримувати у належному стані їх балансоутримувачі або особи, яким вони передані на підставі цивільно-правових угод, відповідно до чинного законодавства;

5.3.2. перед початком купального сезону необхідно провести наступні роботи:

5.3.2.1. власники чи балансоутримувачі пляжів у процесі їх експлуатації повинні забезпечити прибирання берега, роздягалень, зеленої зони, миття тари і дезінфекцію вбиралень, а також перевезення зібраних відходів щоденно до 8 години ранку;

5.3.2.2. урни необхідно розташовувати на відстані 3-5 м від смуги зелених насаджень і не менше ніж 10 м від урізу води. Урни мають бути розставлені з розрахунку не менше однієї урни на 625 кв.м території пляжу. Відстань між установленими урнами не повинна перевищувати 25 м;

5.3.2.3. контейнери для зберігання побутових відходів слід встановлювати поза межами прибережної захисної смуги річок і водойм та пляжної зони з розрахунку один контейнер місткістю 1,1 куб. м на 2500 кв.м площі пляжу;

5.3.2.4. на територіях пляжів необхідно влаштовувати громадські вбиральні з розрахунку одне місце на 75 відвідувачів. Відстань від громадських вбиралень до місця купання має бути не менше ніж 50 м і не більше ніж 200 м;

5.3.2.5. на території пляжу необхідно встановлювати фонтанчики з підведенням питної води, призначеної для споживання людиною відповідно до вимог санітарного законодавства. Відстань між фонтанчиками не повинна перевищувати 200 м. Відведення використаних вод дозволяється в проточні водойми на відстані не менше 100 м за течією від межі пляжу. Забороняється відведення води з питних фонтанчиків у місця, не призначені для цього;

5.3.2.6. відкриті і закриті роздягальні, павільйони для роздягання, гардероби слід мити щодня із застосуванням мийних та дезінфекційних засобів, дозволених до використання Міністерством охорони здоров'я України;

5.3.2.7. щорічно на пляж необхідно підсипати чистий пісок або гальку;

5.3.2.8. на піщаних пляжах не рідше одного разу на тиждень необхідно проводити механізоване рихлення поверхневого шару піску з видаленням зібраних відходів. Після рихлення пісок необхідно вирівнювати;

5.3.2.9. у місцях, призначених для купання, категорично забороняється прати білизну і купати тварин;

5.3.2.10. на пляжах повинні бути організовані медичні пункти та рятувальні станції;

5.3.2.11. об'єкти обслуговування населення, що розташовуються на пляжах, повинні бути забезпечені централізованими системами водопостачання та водовідведення. У разі відсутності централізованих інженерних мереж необхідно влаштовувати систему водопостачання для кожного окремого об'єкта та локальні очисні споруди водовідведення і розміщувати їх поза межами прибережної захисної смуги річок і водойм та пляжної зони;

5.3.2.12. провести прибирання дна річки в місцях купання;

5.3.2.13. визначити зону купання для дорослих, встановити буї, огорожу на дитячій акваторії;

5.3.2.14. укласти договори на вивезення побутових відходів, забезпечити установку контейнерів для збору ПЕТ-пляшки, скла;

5.3.2.15. забезпечити роботу приладів освітлення у темний час доби.

5.4. Кладовищ:

5.4.1. утримання у належному стані територій кладовищ та місць поховань передбачає їх санітарне очищення, озеленення, охорону зелених насаджень, збір та вивезення сміття відповідно до чинного законодавства;

5.4.2. не рекомендується використовувати і покладати на об'єктах благоустрою (особливо меморіальні комплекси, пам'ятники та культові споруди) штучні квіти, вінки та корзини.

5.5. Місця стоянки транспортних засобів (автостоянок, місць паркування транспорту):

5.5.1. на територіях місць для стоянок транспортних засобів забезпечується додержання встановленого порядку та режиму паркування, вимог чинного законодавства та цих Правил;

5.5.2. утримання у належному санітарно-екологічному стані територій місць стоянки транспортних засобів, а також огорож, прилеглих територій, доріг, тротуарів, газонів, зон зелених насаджень. Встановлення сміттєзбірників здійснюють їх балансоутримувачі або особи, яким передано зазначені території у користування на підставі цивільно-правових угод, або особи, на яких обов'язок з утримання відповідної території покладений договором.

5.6. Вимоги до утримання зелених насаджень:

5.6.1. утримання зелених насаджень здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства;

5.6.2. утримання об'єктів зеленого господарства включає: догляд за деревами і чагарниками, газонами, квітниками, клумбами, садовими доріжками, садовим обладнанням, інвентаризацію зелених насаджень, охорону зелених насаджень, що перебувають на балансі підприємств, установ та організацій;

5.6.3. охороні та відновленню підлягають усі зелені насадження в межах населеного пункту під час проведення будь-якої діяльності, крім зелених насаджень, які висаджені або вирости самосівом в охоронних зонах повітряних і кабельних ліній, трансформаторних підстанцій, розподільних пунктів і пристроїв. У разі несвоєчасного видалення насаджень в охоронних зонах, коли дерева біля кореневої шийки досягли діаметра 5 см і більше, їх відновна вартість стягується в установленому порядку;

5.6.4. поточне утримання дерев, клумб, тротуарних газонів, зелених майданчиків прилеглої території покладається на управляючі компанії, житлово-експлуатаційні організації, підприємства, установи, організації, фізичних осіб-підприємців та громадян – власників або користувачів будинків на територіях, прилеглих до їх земельних ділянок;

5.6.5. роботи по поточному утриманню зелених насаджень, а також засівання газонів, висадка розсади квітників, обробка насаджень проти хвороб і шкідників на територіях, закріплених за підприємствами, установами і організаціями, фізичними особами-

підприємцями проводяться за кошти вказаних осіб власними силами або на договірних засадах з спеціалізованими підприємствами у сфері поводження з зеленими насадженнями;

5.6.6. при виконанні будівельних робіт замовники таких робіт або утримувачі зелених насаджень повинні передати їх будівельній організації (підряднику) під охоронну розписку;

5.6.7. у випадку неможливості збереження зелених насаджень на ділянках, відведених під будівництво чи виконання інших робіт, замовник після завершення робіт зобов'язаний посадити зелені насадження своїми силами та за власні кошти або до початку будівельних робіт укласти угоду зі спеціалізованою організацією на виконання всіх робіт по пересаджуванню зелених насаджень і догляду за ними до повного приживання. Замовник зобов'язаний компенсувати вартість зелених насаджень, що підлягають знищенню відповідно до вимог чинного законодавства;

5.6.8. на ділянках, відведених під будівництво, та прилеглих територіях відповідальність за збереження зелених насаджень і належний догляд за ними, а також знищення бур'янів покладається на керівників підприємств, установ, організацій та громадян, яким ці земельні ділянки відведені;

5.6.9. під час проведення будь-яких робіт на земельній ділянці, на якій залишилися зелені насадження, забудовник:

5.6.9.1. огороджує дерева на території будівництва;

5.6.9.2. у процесі виконання робіт щодо будівництва доріг, тротуарів, асфальтування дворів тощо залишає місця (лунки) для посадки дерев, а також утворює лунки довкола наявних дерев;

5.6.9.3. копає канали глибше 1 метру для прокладання підземних інженерних мереж і фундаментів на відстані не менше 2 метри від дерева та 1,5 метри від чагарника;

5.6.9.4. не допускає засипання ґрунтом чагарників та стовбурів дерев;

5.6.9.5. зберігає верхній родючий шар ґрунту на всій території забудови, організовує його зняття, складування та залишає для подальшого використання чи передає відповідним комунальним службам;

5.6.9.6. не допускає складування будівельних матеріалів, стоянки машин і механізмів на відстані менше 2,5 метри від дерева і 1,5 метри від чагарника;

5.6.9.7. пристовбурні лунки дерев і кущів на вулицях утримує без бур'яну і в розпушеному стані. За достатнього живлення і водного режиму в них висіває газонні трави або висаджує квіти;

5.6.10. на зупинках громадського транспорту, в місцях інтенсивного руху пішоходів лунки слід прикривати декоративними металевими чи дерев'яними решітками;

5.6.11. усі громадяни при відвідуванні зон відпочинку, лісопарків, парків, садів, скверів, бульварів та інших місць масового відпочинку зобов'язані підтримувати чистоту, порядок, бережливо ставитись до зелених насаджень, запобігати пошкодженню та знищенню дерев, кущів, квітів, газонів;

5.6.12. видалення (знесення), висадка, пересадження дерев, кущів, газонів і квітників здійснюється у встановленому порядку на підставі ордеру, який видається управлінням комунальної інфраструктури. При видаленні зелених насаджень в обов'язковому порядку сплачується відновна вартість зелених насаджень, згідно Методики визначення відновної вартості зелених насаджень або виконуються компенсаційні посадки;

5.6.13. видалення аварійних, сухостійних і фаутичних дерев на об'єкті благоустрою здійснює балансоутримувач, користувач, орендар на підставі акту обстеження зелених насаджень, виданого спеціально уповноваженим органом;

5.6.14. видалення зелених насаджень на земельній ділянці, яка перебуває у приватній власності, та на присадибній ділянці здійснюється за рішенням власника. У випадках, коли земельну ділянку передано у власність фізичній чи юридичній особі без сплати відновної вартості зелених насаджень, відновна вартість зелених насаджень, що підлягають видаленню, сплачується відповідно до вимог чинного законодавства (крім зелених насаджень, створених самою особою на присадибних ділянках);

5.6.15. посадка дерев та кущів на території громади, окрім земельних ділянок, що перебувають у приватній власності, відбувається за погодженням з балансоутримувачем території;

5.6.16. власники (користувачі, балансоутримувачі, орендарі) на територіях яких знаходяться зелені насадження зобов'язані проводити обрізку гілок дерев, що виходять за межі земельної ділянки та закривають покажчики вулиць, будинків, фасадні частини будинків і знаки дорожнього руху;

5.6.17. на об'єктах благоустрою території громади забороняється:

5.6.17.1. самовільно влаштовувати городи;

5.6.17.2. самовільно встановлювати тимчасові споруди, об'єкти зовнішньої реклами, торговельні лотки, гаражі, павільйони, кіоски, холодильне та інше обладнання тощо;

5.6.17.3. влаштовувати ігри на газонах;

5.6.17.4. підвішувати на деревах гамаки, гойдалки, мотузки для сушіння білизни, прикріплювати рекламні щити, оголошення чи будь-який інший довідковий матеріал, електропроводи та інше;

5.6.17.5. добувати з дерев сік, смолу, наносити механічні пошкодження;

5.6.17.6. рвати квіти, ламати гілки дерев;

5.6.17.7. випасати худобу, вигулювати та дресирувати тварин у не відведених для цього місцях;

5.6.18. відповідальність за збереження зелених насаджень, догляд за ними, видалення сухостійних, пошкоджених хворобами та шкідниками зелених насаджень, знищення бур'янів покладається:

5.6.18.1. на об'єктах благоустрою державної чи комунальної власності – на утримувачів цих об'єктів;

5.6.18.2. на вулицях перед будівлями до проїзної частини, всередині квартальних насаджень – на утримувачів житлових, громадських, промислових будівель та споруд, а також на утримувачів будівель підприємств побуту, торгівлі, закладів освіти, охорони здоров'я, які розташовані на території житлової забудови;

5.6.18.3 на територіях підприємств, установ і організацій, а також на прилеглих до них територіях і санітарно-захисних зонах – на ці підприємства;

5.6.18.4. на територіях, відведених під будівництво та прилеглих до них ділянок – з дня початку робіт – на замовників будівництва та/або будівельні організації що проводять роботи;

5.6.18.5. на пустирях, берегах водоймищ та річок – на підприємства, установи організації усіх форм власності за якими закріплені вказані території;

5.6.18.6. на території приватних садиб та прилеглих ділянках – на їх власників.

5.7. Вимоги до утримання будинків та споруд, їх фасадів:

5.7.1. порядок утримання будинків та споруд, їх фасадів здійснюється відповідно до вимог Закону України «Про охорону культурної спадщини», Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», цих Правил та інших нормативно-правових актів;

5.7.2. вимоги щодо порядку утримання будинків та споруд, їх фасадів є обов'язковими для всіх замовників будівельних робіт, які здійснюють ремонтні або будівельні роботи фасадів.

5.8. Вимоги до утримання обладнання та елементів благоустрою майданчиків для дозвілля і відпочинку дитячих, спортивних та інших майданчиків, спортивних споруд:

5.8.1. утримання в належному стані майданчиків, обладнання та елементів благоустрою здійснюють їх власники, утримувачі або особи, на території яких розміщені вказані майданчики;

5.8.2. майданчики повинні бути безпечними для життя та здоров'я громадян, наявне обладнання, спортивні, розважальні та інші споруди, інші елементи благоустрою повинні систематично підтримуватися у належному стані, своєчасно очищатися від бруду, сміття, снігу, льоду;

5.8.3. не допускається наявність зламаного, небезпечного для життя та здоров'я громадян обладнання, елементів благоустрою;

5.8.4. утримувачі майданчиків повинні забезпечити своєчасне видалення самосіву та наявність урн для сміття.

Розділ VI. Вимоги до розміщення, встановлення і утримання засобів та обладнання зовнішнього освітлення, зовнішньої реклами, штендерів, вивісок, оголошень

6.1. Підприємства, установи, організації, фізичні особи-підприємці, які експлуатують ліхтарі вуличного освітлення, засоби та обладнання зовнішнього освітлення, установки з декоративного підсвічування будинків і пам'ятників, вивісок, вітрин, світлової реклами, зобов'язані забезпечити їх належний режим роботи та технічний стан.

6.2. Розміщення вивісок на зовнішній поверхні будинку, будівлі або споруди здійснюється виключно на підставі паспорта вивіски з дотриманням вимог Правил розміщення вивісок на території Хмельницької міської територіальної громади.

6.3. Роботи, пов'язані з розташуванням рекламних засобів на території громади, виконуються з обов'язковим відновленням благоустрою місця (території, споруди) у передбачений дозволом строк.

6.4. Роботи, пов'язані з розташуванням рекламних засобів, вважаються закінченими після проведення відновлення твердого покриття, трав'яного покриву, вивезення зайвого ґрунту, сміття, залишків матеріалів та виконання у повному обсязі інших робіт з відновлення об'єкту благоустрою.

6.5. Тимчасові, виносні спеціальні конструкції (штендери) можуть бути розміщені на підставі договору з управлінням архітектури та містобудування.

6.6. Забороняється розміщення оголошень, плакатів та іншого довідкового матеріалу безпосередньо на зовнішній поверхні будинків, будівель, споруд, на огорожах, електроопорах, стовпах, деревах тощо.

6.7. Місця розташування рекламних засобів повинні утримуватися в належному санітарно-технічному стані з забезпеченням їх своєчасного прибирання, впорядкування та викошування газону (в радіусі 10 метрів навколо опори). При короткостроковому розміщенні зовнішньої реклами у зв'язку з проведенням спеціальних виставкових заходів, рекламних акцій повинен додатково укладатися договір з балансоутримувачем території для забезпечення її прибирання

6.8. Заборонено розміщення тимчасових виносних спеціальних конструкцій (штендерів) на території міста Хмельницького.

6.9. Рекламні засоби повинні утримуватись у належному технічному стані з забезпеченням негайного відновлення пошкоджених конструкцій, заміною пошкоджених рекламних сюжетів, своєчасним оновленням зовнішнього вигляду рекламних засобів та рекламних сюжетів.

6.10. При заміні рекламного сюжету не припускається розташування автотранспортних засобів на трав'яному покритті.

6.11. Розклеювання оголошень та інших рекламних матеріалів дозволяється тільки на спеціально визначених для цього рекламних тумбах за погодженням з балансоутримувачами або власниками цих об'єктів.

6.12. Зовнішня реклама розміщується відповідно до Порядку розміщення зовнішньої реклами на території Хмельницької міської територіальної громади.

6.13. Відповідальність за самовільне обклеювання споруд, стовпів, електроопор та інших не відведених для цього місць оголошеннями, плакатами, рекламами та іншими довідковими матеріалами або інформацією на рівні з розповсюджувачем несе рекламодавець.

Розділ VII. Правила утримання та експлуатації транспортних засобів

7.1. Керівники підприємств, організацій та установ всіх форм власності, на балансі яких або в користуванні знаходяться автотранспортні засоби, та громадяни зобов'язані:

7.1.1. випускати транспорт на вулиці у чистому, технічно-справному стані, не допускати випадків забруднення вулиць, дворів матеріалами, що перевозяться автотранспортом;

7.1.2. не допускати випадків забруднення вулиць, дворів та інших територій брудом, що вивозиться на колесах техніки з будівельних майданчиків, полів, дворів і інших територій, які знаходяться в забрудненому стані.

7.2. Водіям транспортних засобів забороняється:

7.2.1. заправляти, ремонтувати (із заміною мастил і пального), обслуговувати, мити транспортні засоби на територіях підприємств, прилеглих територіях багатоповерхових житлових будинків, берегах річок і водойм, дорогах, тротуарах, велосипедних доріжках, в парках, скверах, на газонах, біля водопровідних колонок;

7.2.2. паркувати транспортні засоби на тротуарах, газонах, зелених зонах з трав'яним покриттям та у не відведених для цього місцях;

7.2.3. перегін по вулицях з твердим покриттям механізмів на гусеничному ході;

7.2.4. паркувати автомобілі ближче 5 м від контейнерних майданчиків та/або контейнерів для збирання побутових відходів.

Розділ VIII. Поводження з побутовими відходами

8.1. Поводження з побутовими відходами здійснюється відповідно до державних норм, стандартів і правил.

8.2. Фізичні особи - власники або наймачі, користувачі, у тому числі орендарі житлових будинків, будівель, споруд та приміщень, підприємства, установи, організації усіх форм власності, фізичні особи – суб'єкти підприємницької діяльності, у тому числі орендарі приміщень у сфері поводження з відходами зобов'язані укладати договори з юридичною особою, яка в установленому порядку визначена виконавцем послуг на вивезення побутових відходів на певній території, на якій знаходиться об'єкт утворення відходів, здійснювати оплату таких послуг та забезпечувати роздільне збирання побутових відходів;

8.3. під час проектування житлових будинків, громадських, виробничих, складських та інших споруд передбачається будівництво та облаштування контейнерних майданчиків для роздільного збирання і зберігання побутових відходів, урн для побутових відходів. Місце та зовнішній вигляд контейнерного майданчика повинен бути погоджений з управлінням комунальної інфраструктури;

8.4. великогабаритні та ремонтні відходи збираються на визначених контейнерних майданчиках у визначені дні та вивозяться згідно графіку;

8.5. небезпечні відходи збираються окремо від інших видів побутових відходів, а також мають відокремлюватися на етапі збирання чи сортування та передаватися спеціалізованим підприємствам, що одержали ліцензії на здійснення операцій у сфері поводження з небезпечними відходами. Фізичні особи можуть небезпечні відходи здавати в ЕКОБУС, який здійснює щомісячний збір згідно до графіку;

8.6. під час зберігання побутових відходів у контейнерах повинна бути виключена можливість їх загнивання, розкладання, розвіювання та розпилювання. Термін зберігання в холодний період року (при середньодобовій температурі -5°C і нижче) повинен бути не більше ніж три доби, а в теплий період року (при середньодобовій температурі більше ніж $+5^{\circ}\text{C}$) - не більше ніж одна доба (щоденне перевезення);

8.7. контейнерні майданчики повинні мати водонепроникне тверде покриття та бути обладнані навісами, огорожею і не повинні бути прохідними для пішоходів і транзитного руху транспорту;

8.8. власник (утримувач за договірними зобов'язаннями) контейнерів та майданчиків для збирання побутових відходів зобов'язаний забезпечити їх миття та дезінфекцію засобами, дозволеними до використання МОЗУ, у літній період – не рідше одного разу на 10 діб, а інші періоди - не рідше одного разу на місяць;

8.9. майданчики для контейнерів, при наявності містобудівної можливості, повинні бути віддалені від стін житлових будинків та громадських будівель, меж навчальних та лікувально-профілактичних закладів, дитячих установ, спортивних майданчиків, місць відпочинку

населення на відстані не менш як 20 метрів. Розміри майданчиків повинні бути розраховані на встановлення необхідної кількості контейнерів, виходячи з норм накопичення ПВ. У виняткових випадках, в районах забудови, що склалася, де немає можливостей дотримання цих відстаней, місця розташування контейнерних майданчиків встановлюються комісією. Комісією складається акт довільної форми щодо місця розташування контейнерного майданчика, який підписується всіма членами комісії у чотирьох примірниках для кожної із сторін;

8.10. забороняється встановлювати контейнери на газонах, в прохідних арках будинків та без погодження з управлінням комунальної інфраструктури;

8.11. контейнери повинні бути в справному стані, мати маркування із зазначенням реквізитів власника (утримувач, утримувач за договірними зобов'язаннями);

8.12. відповідальність за технічний стан контейнерів для збирання твердих побутових відходів несе їх власник (утримувач, утримувач за договірними зобов'язаннями);

8.13. юридичні або фізичні особи мають право на розміщення окремого контейнерного майданчика для збору власних ПВ на земельній ділянці, відведеній даному суб'єкту у власність чи користування згідно з діючим законодавством;

8.14. вивіз рідких відходів здійснюється спеціалізованими підприємствами;

8.15. на території громади, в тому числі на контейнерних майданчиках, не допускається складування побутового і будівельного сміття, відходів виробництва, тари, спилу дерев, гілля, опалого листя, снігу у невстановлених для цього місцях;

8.16. спалювання відходів у контейнерах, на контейнерних майданчиках та прилеглих територіях забороняється;

8.17. прибирання смітєвих майданчиків, які розміщені на об'єктах благоустрою і прилеглі до них території, місця збору побутового сміття у спецтранспорт здійснюють їх балансоутримувачі. У приватній забудові збір побутових відходів здійснюється планово-подвірною системою. Мешканці складають побутові відходи у щільно зав'язані пакети в контейнери у визначений час. Листя та відходи з городини заборонено складати на зелених зонах, тротуарах, дорогах.

Гілля вивозить юридична особа, яка в установленому порядку визначена виконавцем послуг на вивезення побутових відходів на певній території згідно з графіком;

8.18. після вивантаження відходів з контейнерів у смітєвоз, працівник підприємства - надавача послуг з вивезення ПВ зобов'язаний прибрати майданчик від залишків відходів, розсипаних при завантаженні;

8.19. відходи, які виникають в результаті проведення будівельних робіт на відведених в установленому порядку земельних ділянках, збираються в межах даної земельної ділянки та вивозяться власними силами в установленому порядку;

8.20. вивезення та вивантаження відходів в невизначених для цього місцях, а також прикопування їх, не допускається;

8.21. захоронювати побутові відходи необхідно лише на полігоні побутових відходів;

8.22. великогабаритні відходи вивозяться з прилеглих територій багатоквартирних будинків за встановленим графіком, погодженим управителем будинку (головою ОСББ) та підприємством — надавачем послуг з поводження з ПВ;

8.23. власники квартир, наймачі зобов'язані виносити та складувати великогабаритні відходи у визначеному місці для їх тимчасового зберігання напередодні ввечері чи зранку в день їх вивезення до 8.00 год.;

8.24. прибирання майданчиків, на яких розміщені контейнери для ТПВ та прилеглі до них території в 5 м від периметру споруди, місця збору побутових відходів здійснюють їх власники, балансоутримувачі, утримувачі за договірними зобов'язаннями.

Розділ ІХ. Вимоги до утримання покриття площ, проспектів, вулиць, доріг, тротуарів

9.1. Балансоутримувачі або уповноважені ними органи доріг, вулиць, вулично-дорожньої мережі, підприємства, установи, організації всіх форм власності, зобов'язані:

9.1.1. підтримувати технічний стан вулиць і доріг у відповідності з діючими нормами, зокрема, вимогами з безпеки руху транспортних засобів і пішоходів;

9.1.2. здійснювати їх експлуатаційне утримання та мають право вимагати від користувачів дотримання чинних нормативно-правових актів щодо дорожнього руху, правил ремонту і утримання вказаних об'єктів, правил користування дорогами і дорожніми спорудами та їх охорони;

9.1.3. постійно контролювати експлуатаційний стан усіх елементів дорожніх об'єктів та негайно усувати виявлені пошкодження чи інші перешкоди в дорожньому русі, а за неможливості це зробити - невідкладно позначити їх дорожніми знаками, сигнальними, огорожувальними і направляючими пристроями відповідно до діючих нормативів або припинити (обмежити) рух;

9.1.4. вирішувати питання забезпечення експлуатації дорожніх об'єктів у надзвичайних ситуаціях, за несприятливих погодно-кліматичних умов, у разі деформації та пошкодження елементів дорожніх об'єктів, аварії на підземних комунікаціях або виникнення інших перешкод у дорожньому русі разом із спеціалізованими службами організації дорожнього руху;

9.1.5. аналізувати стан аварійності на дорожніх об'єктах, виявляти аварійно небезпечні ділянки і місця концентрації дорожньо-транспортних пригод, розробляти і здійснювати заходи з вдосконалення організації дорожнього руху для усунення причин та умов, що призводять до їх скоєння;

9.1.6. забезпечити дотримання вимог техніки безпеки, а також безпеки руху під час виконання дорожньо-експлуатаційних робіт та контролювати якість робіт, що виконуються підрядними організаціями.

9.2. Підприємства незалежно від форми власності, в яких на балансі перебувають елементи дорожніх об'єктів, в тому числі інженерні комунікації і споруди, які знаходяться в межах червоних ліній вулиць та доріг, а також власники (користувачі) тимчасових споруд торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення для здійснення підприємницької діяльності, рекламних засобів, розташованих у зазначених межах зобов'язані:

9.2.1. забезпечувати зручні і безпечні умови дорожнього руху;

9.2.2. постійно забезпечувати належний технічний стан інженерних комунікацій, обладнання, споруд та інших використовуваних елементів дорожніх об'єктів;

9.2.3. дотримуватись вимог діючих норм і правил щодо охорони дорожніх об'єктів;

9.2.4. забезпечити проведення поточних і капітальних ремонтів на вулицях і дорогах, що належать їм у відповідності з діючими нормами і правилами;

9.2.5. в зимовий період виконувати заходи, передбачені відповідними рішеннями з забезпечення нормальної роботи та безпеки руху пасажирського транспорту і пішоходів.

Розділ X. Порядок проведення робіт, пов'язаних з порушенням елементів об'єктів благоустрою

10.1. Роботи, пов'язані з порушенням елементів об'єктів благоустрою (далі - Роботи) проводяться відповідно до Порядку видачі дозволів на порушення **об'єктів благоустрою Хмельницької міської територіальної громади**, затвердженого рішенням Хмельницької міської ради (далі – Порядок).

10.2. Порядок поширюється на юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та фізичних осіб, що здійснюють або мають намір здійснити порушення об'єктів благоустрою, пов'язане з проведенням земляних та/або ремонтних робіт (далі – Заявник).

10.3. Порядок виконання Робіт:

10.3.1. Дозвіл на порушення об'єкту благоустрою, або його копія повинні знаходитись на місці проведення Робіт у відповідальній особи, у разі відсутності дозволу на місці проведення Робіт, Роботи мають бути припинені на вимогу уповноважених посадових осіб;

10.3.2. роботи з прокладання інженерних мереж, проведення Робіт в аварійному порядку та інші Роботи, пов'язані з порушенням елементів об'єктів благоустрою, виконують організації, які отримали Дозвіл на право виконання таких Робіт;

10.3.3. при узгодженні розміщення інженерних мереж і споруд всі суб'єкти господарювання, які проводять Роботи, повинні отримати та виконувати в установленому порядку всі необхідні технічні умови, зазначені балансоутримувачами об'єктів та елементів благоустрою і підземних комунікацій. Термін погодження робочого проекту для проведення планових Робіт - не більше одного року;

10.3.4. роботи виконувати у технологічній послідовності з дотриманням державних будівельних норм і правил і дотриманням графіку виконання Робіт, строків початку та закінчення Робіт;

10.3.5. у разі внесення змін в проектну документацію, або в графік виконання Робіт, Заявник зобов'язаний сповістити у триденний термін про це Управління з питань екології та контролю за благоустроєм;

10.3.6. прокладання інженерних мереж і будівництво підземних споруд може здійснюватись відкритим та закритим способом;

10.3.7. прокладання підземних комунікацій і будівництво підземних споруд на вулицях, площах з удосконаленим дорожнім покриттям та інтенсивним рухом транспорту здійснюється, як правило, закритим способом.

10.4. До початку проведення Робіт Заявникам необхідно:

10.4.1. забезпечити у необхідній кількості наявність матеріалів, робочої сили, механізмів, автотранспорту, необхідної кількості щитів для огорож, перекидних мостів, застерігаючих засобів безпеки для проведення Робіт в терміни визначені календарним графіком;

10.4.2. з метою попередження випадків пошкодження існуючих підземних комунікацій, викликати представників експлуатуючих організацій, встановити їх точне місце знаходження, після чого вжити необхідних заходів для збереження підземних мереж; керівникам організацій, що експлуатують підземні комунікації, забезпечити своєчасну явку своїх представників до місця проведення Робіт і дати письмові погодження, зауваження про умови забезпечення збереження належних їм підземних комунікацій;

10.4.3. місце виконання Робіт огородити, встановити застерігаючі засоби стандартного типу, оснащені попереджувальними знаками; на ділянках вулиці, де дозволено її перекриття, встановити схему об'їзду; на огороженні вивісити таблички з назвою організації, що виконує роботи, прізвище, ім'я, по батькові відповідальної особи за виконання Робіт, терміни проведення Робіт;

10.4.4. забезпечити на період проведення Робіт під'їзди та підходи до житлових будинків та інших споруд;

10.4.5. сплатити відновну вартість зелених насаджень, що підлягають видаленню якщо Роботи здійснюються на зеленій зоні (газон, дерева, клумба тощо), за виключенням виконання аварійних Робіт;

10.4.6. в місцях проходу людей встановити перехідні містки, шириною не менше 0,75 м, з перилами висотою не менше 1 м розраховані на навантаження не менше 400 кг на один погонний метр містка.

10.5. На об'єктах благоустрою прокладання підземних комунікацій здійснюється з визначенням умов:

10.5.1. роботи виконуються короткими ділянками у відповідності з проектом організації робіт;

10.5.2. розрива вздовж вулиць повинно проводитись ділянками довжиною: для газу, водопроводу, каналізації, тепломережі – до 300 погонних метрів, для прокладки кабелю – до 600 погонних метрів (на довжину котушки);

10.5.3. роботи по наступних ділянках виконуються тільки після закінчення Робіт на попередній ділянці, включаючи відбудову та прибирання території;

10.5.4. ширина траншеї повинна бути мінімальна, не перевищувати норм технічних умов на підземні прокладки;

10.5.5. розриття шляхового покриття повинно проводитись на 20-30 см. ширше траншеї і мати прямолінійні контури;

10.5.6. стіни глибоких траншей, котлованів повинні кріпитись дошками і щитами;

10.5.7. в місцях інтенсивного руху транспорту та пішоходів роботи по будівництву і реконструкції підземних комунікацій (за винятком робіт аварійного позапланового характеру) рекомендується проводити в нічний час. Прибирання огорож, ґрунту та будівельних матеріалів повинно виконуватись до 6 години ранку;

10.5.8. знятий асфальт, зайвий, непридатний для повторної засипки, ґрунт, що виймається з траншеї або котловану, слід вивозити одночасно з розриттям траншеї (котловану), не допускаючи тимчасових відвалів, погодивши місце складування з управлінням комунальної інфраструктури.

10.6. При виконанні Робіт забороняється:

10.6.1. розбивати асфальтобетонне покриття екскаватором без розрізання дисковою фрезою;

10.6.2. завалювати будівельними матеріалами зелені насадження, газони, кришки люків, колодязів, водостічних решіток;

10.6.3. проводити видалення дерев, чагарників та газонів без узгодження з управлінням комунальної інфраструктури та відшкодування їх вартості.

10.7. Відновлення порушеного елемента об'єкту благоустрою здійснюється відповідно до Закону України «Про благоустрій населених пунктів» та Методики визначення відновної вартості об'єкта благоустрою в наступному порядку:

10.7.1. у випадку пошкодження чи знищення елементів благоустрою, винна фізична чи юридична особа усуває пошкодження (відновлює елементи благоустрою) власними силами або за домовленістю з балансоутримувачем перераховує на його рахунок суму відновної вартості. У випадку невідновлення винною особою елементів благоустрою, розмір відшкодування збитків, завданих об'єкту благоустрою, визначає балансоутримувач у порядку, передбаченому чинним законодавством;

10.7.2. відновлення асфальтобетонного, щебеневого, ґрунтового покриття, тротуарної плитки, іншого вдосконаленого покриття та зеленої зони, з подальшим посівом трави, вивезення зайвого ґрунту, сміття, залишків матеріалів, обладнання, машин та механізмів, інші роботи з відновлення благоустрою повинні бути виконані у вказані в Дозволі строки;

10.7.3. якщо розриваються вдосконалені покриття (асфальтобетонне, щебеневе, ґрунтове покриття, тротуарна плитка інше тверде покриття), зворотна засипка траншей та котлованів проводиться піском (чи придатним для цього матеріалом), із шаровим утрамбуванням і зволоженням на всю глибину та суворим дотриманням чинних будівельних норм та правил. Відновлення покриття проводиться з використанням того ж типу покриття і матеріалів, під технічним контролем експлуатуючих організацій. Засипання траншей непридатним для цієї мети матеріалом, та без необхідного ущільнення заборонено. При виявленні порушень Заявник негайно усуває вказані недоліки за власний рахунок;

10.7.4. у разі виконання Робіт вздовж тротуарів та проїжджих частин вулиць відновлення асфальтобетонного покриття проводиться на всю ширину тротуару (якщо його ширина не більше 3-х м) та проїжджої частини вулиці (у разі пошкодження асфальтобетонного покриття більше ніж на 50% його ширини);

10.7.5. при розритті в зоні невідосконалених покриттів, засипка траншеї і котлованів може виконуватись місцевим ґрунтом з обов'язковим пошаровим ущільненням катком.

10.8. Зобов'язання після проведення Робіт:

10.8.1. відповідальність за якість засипки траншеї, утрамбування ґрунту, відновлення об'єктів та елементів благоустрою несе Заявник та організація, що виконувала Роботи і надала гарантії на відновлювальні роботи. Відбудовчі роботи на головних магістралях, у скверах, парках, бульварах, місцях інтенсивного руху транспорту та пішоходів починаються негайно після засипки траншеї і закінчуються в строки, вказані в дозволі;

10.8.2. просадки на об'єктах благоустрою, які виникають в результаті неякісного ущільнення протягом п'яти років після закінчення дії Дозволу, повторно відновлюються за рахунок Заявника;

10.8.3. після виконання Робіт в осінньо-зимовий період Заявник зобов'язаний утримувати місце розриття в належному стані, по мірі потреби підсипати його щебенем та відсівом, а в місцях інтенсивного руху автотранспорту та на центральних вулицях – тимчасово відновити покриття холодним асфальтобетоном;

10.8.4. після виконання Робіт на зелених зонах або клумбах, Заявники Робіт зобов'язані провести:

- рекультивацію земельної ділянки;
- посів газонної трави або посадку квітів, заздалегідь погодивши ці роботи з відповідними комунальними службами;

10.8.5. зруйноване асфальтобетонне покриття під час виконання Робіт в осінньо-зимовий період відновлюється не пізніше 30 квітня поточного або наступного року.

10.9. Відповідальність за недотримання Правил при проведенні Робіт:

10.9.1. відповідальність за недотримання умов, погоджень і вимог, викладених в Дозволі, проектній документації, цих Правилах та Порядку несуть Заявник, керівник організації, яка виконує Роботи і керівник підрядної організації;

10.9.2. винні особи притягуються до адміністративної відповідальності за:

10.9.2.1. роботи, які проводяться без Дозволу та після закінчення терміну дії Дозволу вважаються самовільними і повинні бути негайно припинені на вимогу уповноважених посадових осіб, відновлення об'єкту благоустрою до первинного стану проводиться виключно за кошти порушника;

10.9.2.2. недотримання умов Дозволу, відхилення від раніше погодженого проекту або наданої план-схеми під час виконання Робіт (розцінюються як самовільна дія, такі Роботи мають бути негайно припинені на вимогу уповноважених посадових осіб);

10.9.2.3. несвоєчасне закінчення Робіт, не відновлення або неякісне відновлення порушеного об'єкту благоустрою;

10.9.2.4. за несвоєчасне повідомлення, про початок проведення аварійних Робіт;

10.9.3. відповідальність за збереження існуючих підземних інженерних мереж, зелених насаджень несе Заявник та організація яка виконує Роботи. У разі пошкодження сусідніх або пересічних комунікацій та/або об'єктів благоустрою, вони повинні бути негайно відновлені за рахунок коштів Заявника або організації яка виконувала Роботи, силами організації, власника або користувача, які експлуатують ці комунікації (об'єкти благоустрою).

Розділ XI. Відповідальність громадян та юридичних осіб за порушення Правил благоустрою Хмельницької міської територіальної громади

11.1. За невиконання або неналежне виконання вимог цих Правил винні особи несуть відповідальність передбачену ст.152 Кодексу України про адміністративні правопорушення, Законом України «Про благоустрій населених пунктів», іншими нормативно-правовими актами, рішеннями Хмельницької міської ради, та виконавчого комітету Хмельницької міської ради.

11.2. Протоколи за фактами виявлених порушень вимог Правил та законодавства, що регулює благоустрій населених пунктів складають уповноважені на те виконавчим комітетом посадові особи.

Розділ XII. Перелік законодавчих та нормативно-правових актів, на основі яких діють Правила

12.1. Правила розроблені на основі:

- 1) Цивільного кодексу України.
- 2) Кодексу України про адміністративні правопорушення
- 3) Земельного кодексу України.
- 4) Водного кодексу України.

- 5) Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».
- 6) Закону України «Про благоустрій населених пунктів».
- 7) Закону України «Про рекламу».
- 8) Закону України «Про дозвільну систему в сфері господарської діяльності».
- 9) Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища».
- 10) Закону України «Про управління відходами».
- 11) Закону України «Про автомобільні дороги»
- 12) Закону України «Про автомобільний транспорт».
- 13) Закону України «Про охорону культурної спадщини».
- 14) Закону України «Про житлово-комунальні послуги».
- 15) Закону України «Про дорожній рух».
- 16) Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності».
- 17) Закону України «Про систему громадського здоров'я».
- 18) Закону України «Про органи самоорганізації населення».
- 19) Постанови Кабінету Міністрів України від 01.08.2006р. №1045 «Про затвердження Порядку видалення дерев, кущів, газонів і квітників у населених пунктах».
- 20) Розпорядження Кабінету Міністрів України від 12 червня 2020 року №727-р «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Хмельницької області».
- 21) Наказу Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 10.04.2006р. №105 «Про затвердження Правил утримання зелених насаджень у населених пунктах України».
- 22) Наказу Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства України від 23.09.2003р. №154 «Про затвердження Порядку проведення ремонту та утримання об'єктів благоустрою населених пунктів».
- 23) Наказу Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства України від 10.08.2005р. №121 «Про затвердження Порядку визначення вартості робіт з догляду за зеленими насадженнями в Україні».
- 24) Наказу Державного комітету будівництва, архітектури та житлової політики України від 24.12.2001р. №226 «Про затвердження Інструкції з інвентаризації зелених насаджень у населених пунктах України».
- 25) Наказу Міністерства охорони здоров'я України від 17.03.2011р. №145 «Про затвердження Державних санітарних норм та правил утримання територій населених місць».
- 26) Наказу Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 27.11.2017р. №310 «Про затвердження Типових правил благоустрою території населеного пункту».

Секретар міської ради

Віталій ДІДЕНКО

Начальник управління з питань
екології та контролю за благоустроєм

Олександр ЛУКОВ

Межі утримання прилеглих територій підприємств, установ, організацій

№ з/п	Прилегла територія	Суб'єкти господарювання, на яких покладається утримання прилеглої території	Межі утримання прилеглої території підприємства, установи, організації (не менше)
1	2	3	4
1	Двори, тротуари, покриття проїжджої частини проїздів, прилеглої території житлового фонду ЖК, ЖБК і ОСББ	Житловий кооператив, житлово-будівельний кооператив, об'єднання співвласників багатоквартирного будинку, управляюча компанія, житлово-експлуатаційна організація	20 м від межі відведеної земельної ділянки та до проїжджої частини вулиці
2	Двори, тротуари, майданчики, покриття проїжджої частини вулиці, інші території земельних ділянок, що надані у власність або користування юридичним або фізичним особам	Власники або користувачі земельних ділянок	20 м від межі земельної ділянки та до проїжджої частини вулиці
3	Території, прилеглі до об'єктів соціальної інфраструктури	Суб'єкти господарювання, що експлуатують вказані об'єкти	15 м від межі земельної ділянки до проїжджої частини вулиці
4	Території, прилеглі до автозаправних станцій	Суб'єкти господарювання, що експлуатують вказані об'єкти	50 м від межі земельної ділянки, що надана у власність або користування, та до проїжджої частини вулиці
5	Території, прилеглі до торговельних центрів, об'єктів побутового обслуговування, торгівлі, громадського харчування, авторемонтних майстерень, магазинів, ринків, тимчасових споруд торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення для здійснення підприємницької діяльності	Суб'єкти господарювання, що експлуатують вказані об'єкти	20 м від межі земельної ділянки, що надана у власність або користування, та до проїжджої частини вулиці
6	Території, прилеглі до колективних гаражів	Гаражно-будівельні кооперативи	20 м від межі земельної ділянки, що надана у власність або користування,

			та до проїжджої частини вулиці
7	Території, прилеглі до центрально-теплових, трансформаторних, газорозподільних, тяглових підстанцій	Підприємства, установи, організації, на балансі яких знаходяться вказані об'єкти	у радіусі 10 м від периметру споруд та до проїжджої частини вулиці
8	Транспортні зупинки і стоянки (місця відстою) пасажирського автотранспорту.	Транспортні зупинки, які знаходяться на утриманні ХКП «Електротранс» або інших суб'єктів господарювання на договірних засадах	у радіусі 20 м від периметру споруд та до проїжджої частини вулиці
9	Майданчики для паркування транспортних засобів, спеціальні земельні ділянки, відведені для організації та провадження діяльності із забезпеченням паркування легких електричних транспортних засобів	Суб'єкти господарювання, які утримують майданчики для паркування	20 м від периметру споруд, майданчиків паркування та до проїжджої частини вулиці
10	Мости, шляхопроводи, інші штучні споруди, території під шляхопроводами	Балансоутримувачі штучних споруд	10 м від периметру споруд
11	Контейнерні майданчики	Балансоутримувачі територій, на яких розміщено контейнерні майданчики	5 м від периметру споруди
12	Території, відведені під проектування та забудову	Фізичні та юридичні особи особи, яким відповідно до законодавства відведені земельні ділянки, незалежно від того, ведуться на них роботи чи не ведуться	20 м від межі земельної ділянки, яка відведена під проектування та забудову, та до проїжджої частини вулиці

Начальник управління з питань екології та контролю за благоустроєм

Олександр ЛУКОВ